

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in prazniki. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek poseben. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Še nadaljna redukcija ministrstev?

Ukinilo naj bi se še ministrstvo za šume in rude ter ministrstvo za trgovino in oba resora spojila s poljedelskim ministrstvom

Beograd, 4. aprila. V zvezi z redukcijo ministrstev, ki naj omogoči kar največje prihranke v državnem gospodarstvu, se predlaga z gotove strani, zlasti pa od gospodarskih krogov, naj bi se število ministrstev še nadalje zmanjšalo od 12 na 10. To naj bi se izvedlo na ta način, da bi se ministrstvo za šume in rudnike ukinilo in njegovi posli dodelili ministrstvu za kmetijstvo, v katerem naj bi se osnovala direkcija za šume. Gospodarski krogi poudarjajo, da nima nobena država na svetu, niti na gozdovih najbogatejša Amerika, posebnega ministrstva za šume, pač pa tvori ta panoga poseben oddelek ministrstva za kmetijstvo.

Nadalje zahtevajo ti krogi, naj bi se tudi ministrstvo trgovine priključilo ministrstvu za kmetijstvo, kar smatrajo za tem umestnejše, ker izgubi ministrstvo za kmetijstvo resor vod, česar posli so dodeljeni ministrstvu za javna dela. Naše gospodarstvo je predvsem kmetijskega značaja in bi se s spojitojo resora trgovine z ministrstvom za kmetijstvo mogla nuditi možnost boljše zaščite kmetijstva. Celo Italija, ki je pretežno industrijska država, je spojila ministrstvo trgovine z ministrstvom za kmetijstvo, kar se je izkazalo kot zelo praktično in bi nedvomno tudi pri nas rodilo koristne posledice.

Protest Delavskih zbornic proti nameravane- mu podaljšanju delovnega časa

Deputacija delavskih zbornic pri ministru socijalne politike. — Nova uredba o delovnem času mora biti v skladu z zakonom o zaščiti delavcev.

Beograd, 4. aprila. Povodom izdelave nove uredbe o odpiranju in zapiranju obratov ter ureditvi delovnega časa je včeraj deputacija vseh delavskih zbornic v državi poslala ministru socijalne politike dr. Drinoviću. Deputacija je vodil glavni tajnik centralne delavskih zbornic dr. Živko Topalović. Izbjansko delavsko zbornico pa je zastopal g. Filip Uratnik. Deputacija je ministru socijalne politike predložila obširno spomenico ter mu tudi ustno obrazložila svoja naziranja o uredbah, ki se imajo izdati. V spomenici se navaja, da na konferenci 28. in 29. marca v ministrstvu socijalne politike niso bili pozvani vse delavski zbornice niti glavno tajanstvo, temveč so bile obvezne o poteku te konference le poslom delegata delavskih zbornic, ki je bil edini delegat, čeprav čl. 6. zakona o zaščiti delavcev določa, da se imajo vse take uredbe dostavljati vsem delavskim zbornicam v izjavi.

Delavsko zbornico smatrajo, da načrt uredbe v mnogem krši predpise samega zakona o zaščiti delavcev in da morajo také uredbe služiti samo za izvrševanje obstoječih zakonov. V nadaljnem opozarjajo na določbe uredbe, ki pomenijo kršenje zakona. Tako se kršijo določbe zakona o zaščiti delavcev, ki predpisujejo delovni čas 48 oz. 54 ur na teden. Po načrtu uredbe delovni čas pomočnega objava v gotovih krajih in celo v celih pokrajnah tudi 100 ur na teden. Prav tako je kršena določba zakona o 36-urnem odmoru od sobote do pondeljka, ker ustvarja uredba toliko izjem, da bo do tozadnje določbe zakona postale v praktični izkorist. Po zakonu o zaščiti delavcev ima minister pravico predpisovati v trgovinskih in obrtniških obrostitih 8 do 10-urni delovni čas po težavnosti dela, to se pravi, da more minister predpisovati delovni čas 8 in pol, 9, 9 in pol ter 10 ur na dan. Novi načrt uredbe predpisuje samo za osem vrst dela 8-urni delovnik, za vsa ostala dela, med katerimi so zelo težka in za zdravje delavcev škodljiva, pa dopušča 10 ur. To

je kršitev principa stopnjevanja, ki ga začak predpisuje. Zakon dopušča nadurmo delo samo tedaj, kadar je dnevno delo kraje k 10 ur, da mora delati tudi več kot 10 ur na dan. Pravilnik ne določa strogih kazni za kršitev določb o delovnem času. Končno opozarja spomenica, da vse mednarodne pogodbe in cela naša zakonodaja priznavajo načelo, da ne morejo nobeni zakonodajci in upravni predpisi poslabšati stanja, ustvarjene v praksi in s pogodbami med delodajalcji in nameščencami. Novi pravilnik pa znatno poslabšuje položaj nameščencev in uničuje vse pravice, ki so si jih pridobili. Zato zahteva delavski zbornice, naj se jim pravilnik pred končno potrditvijo še enkrat dostavi na pregled ter še potem izroči vrnemu zakonodajnemu svetu v obravnavo.

Minister dr. Drinović je deputaciji izjavil, da konferenca od 28. in 29. marca ni imela službenega značaja in da je bila sklicana zaradi obvestila o stvari, o kateri se imata končni sklep šele sprejeti. Načrt uredbe, na katerega se sklicujejo delavski zbornice, še ni dobil svoje končne oblike.

Omeniti je tudi treba, da je bilo iz vse države od delavskih korporacij poslanih ministru socijalne politike dr. Drinoviću nad 100 brzojavk, ki potrjujejo stališče delavskih korporacij, označenega v predloženi spomenici. Prav toliko število brzojavk je prejel tudi bivši minister socijalne politike dr. Gosar, ki je sedaj član vrhovnega zakonodajnega sveta.

Pred zasedanjem gospodarskega odbora DN
Zasedanje je važno tudi za našo državo, ker se bo razpravljalo o znižanju uvoznih carin — Favoriziranje industrijskih držav

Beograd, 4. aprila. Tajnik Zveze industrijskih korporacij dr. Čurčin, ki se udeleži načrtu načrta na državno zasedanje ekonomskega komiteja Društva narodov, je pred svojim odhodom v Ženevo dal novinarjem daljšo izjavo o pomenu te konferenčne. Med drugim pravi:

Ekonomske komite Društva narodov je imel v Ženevi 8. aprila svoje 28. zasedanje. Predhodno so zasedale mešane komisije strokovnjakov, zlasti sekcije za sladkor in premog. Dnevnih red teg za zasedanja obsega, kakor običajno vprašanja, ki so še bolj dokravnega značaja; razpravljal pa bo tudi o praktičnih vprašanjih. Izmed teoretičnih vprašanj pride na dnevnih red vprašanje

Beograd, 4. aprila. K organizaciji posameznih ministrstev se omenja, da bo ministrstvo trgovine in industrije dobilo še nekatere resore. Tako n. pr. pravi zakon o organizaciji vrhovne državne uprave glede na naloge ministrstva trgovine in industrije, da spadajo v njeno področje notranja in zunanjega trgovine, obrt in industrije, iz česar sledi, da se imajo v tem ministrstvu osredotočiti vsi tozadnji posli. Z ozirom na to bo došlo v pristojnost ministrstva trgovine in industrije tudi kontrola prometa z devizami in valutami, ki jo je doslej vršilo finančno ministrstvo, nadalje gostilničarska obrt, ki je bila doslej pod kontrolo notranjega ministrstva, odpiranje in zapiranje obratov, ki je spadalo v pristojnost ministrstva socialne politike, stavna obrt, ki je spadala pod ministrstvo za javna dela, kakor tudi sklepanje trgovinskih pogodb, ki je spadalo v zunanje ministrstvo. Vse to ima sedaj priti v pristojnost ministrstva trgovine in industrije. Vprašanje je, ali ima to ministrstvo zadostno število kvalificiranih uradnikov za te posle.

Zagrebski atentat bo skoro pojasnjen?
Zagreb, 4. aprila. Beografska »Pravda« poroča iz Zagreba, da se je njen poročevalec razgovarjal z intimnim prijateljem pok. Schlegelom. Ta je izjavil, da bodo na podlagi dosedanje preškave morilci prav zanesljivo prijeti in da bo atentat v kratkem pojasnjen. Policija je odkrila neke važne podrobnosti, ki so v zvezi z atentatom.

Amnestia davčnih in carinskih deliktor
Beograd, 4. aprila. Na nocojšnji seji gospodarsko finančnega komiteja ministrov je bil na dnevnem redu tudi predlog zakona o amnestiji in aboliciji davčnih, trošarskih in carinskih deliktor. Teh prestopkov in kazni je bila veliko. Značaj teh kazni od strani finančne oblasti ni vedno odgovarjal duhu zakona in pravnim predpisom. Vrhuta tega so ti predpisi izredno rigorozni in često omogočajo izprenemblo zaporne kazni v denarno. Nj. Vel. kralj hoče potom obsežne amnestije odstraniti vso škodo, ki bi jo moral tripti poedinci.

Ljudsko štetje bo l. 1930

Beograd, 4. aprila. Koj po preselitvi k predsedništvu vlade bo urad za državno statistiko prišel s pripadavci za ljudsko štetje in popis vse živine v naši državi, ki bo koncem leta 1930.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.795—28.855 (22.855), Berlin 13.4875—13.5175 (13.5025), Bruselj 7.9095, Budimpešta 9.9268, Curih 1094.4—1097.4 (1095.4), Dunaj 7.9916—8.0216 (8.0066), London 276—276.80 (276.40), New York 56.85, Pariz 222.58, Praga 168.15 do 168.95 (168.55), Trst 298.10.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.825, Dunaj 800.66, Berlin 13.5075, Budimpešta 9.929, Milan 298.1, London 276.40, New York 56.85, Pariz 222.58, Praga 168.55, Curih 1095.9.

INOZEMSCHE BORZE.

Carih: Beograd 9.125, London 25.225, New York 519.80, Pariz 20.305, Milan 27.20, Berlin 123.20, Dunaj 73.05, Praga 15.385.

Nove Stotje

Poostritev predpisov za izseljevanje

Strožje določbe za izdajo izseljeniških potnih listov — Vsak izseljenec mora dokazati, da mu je zagotovljena zaposlitev in eksistanca

Beograd, 4. aprila. Izseljeniški odsek ministrstva za socijalno politiko je poslal vsem velikim županom okrožnico, v katere opozarja, da je minister socialne politike že lane odredil, da morajo imeti izseljenici v gotove evropske in izvenevropske države zagotovljeno zaposlitev. Med tem so tudi iz drugih držav naši predstavniki stalno poročali o težkem moralnem in materialnem položaju naših izseljencev, ki tamkaj morejo najti zaposlitve. Zato se obračajo že povsem izčrpani naše oblasti s prošnjami za pomoč v repatriaciji. Na ta način rezultat njihove izselitve ne predstavlja samo gmotno števje pri repatriaciji, temveč tudi njihovo moralno in materialno pravilo, v popoln onemogočenju onesposobljenosti za delo. Glede na vse to je minister socialne politike na podlagi paragrafa 6. izseljeniškega zakona odredil, da se smeti potni listi za izselitev v katerokoli evropsko in izvenevropsko državo izjemni Zedinjenje

države Severne Amerike izdati samo onim izseljencem, ki verodostojno dokazejo, da jim je zagotovljena zaposlitev v določeni državi, na katero so zaprosili potni list. Kot verodostojni dokazi o zagotovitvi zaposlitve se bodo sprejemale svedočbe naših konzulov, izseljeniških odposlancev, kjer teli, kakška našega društva, nadalje izjave prosilcev rojakov in prijateljev, da jamicijo za zaposlitev. Zasebna pisma, na katera se prosili sklicujejo kot dokaz, da jim je zagotovljena zaposlitev, ni treba, da so overovljena od naših tamošnjih oblasti, vendarpa je povsem naravno, da se ima pri oceni verodostojnosti takih privatnih pisem postopati zelo oprezno. Zato se pripomore, naj se v sumljivih slučajih zahteva od prisotnih občin potrdilo, da ima prosilec res in ozemstvo rojake ali znance in da mu je zagotovljena zaposlitev. Proti odredbam velikih županov imajo prosilci pravico pritožbe na ministrstvo socialne politike.

„Rodila se bo nova, boliša Jugoslavia“

Kraljeva izjava dopisniku „Newyork Timesa“ — Skupen ideal vsega naroda je edinstvo jugoslovenskega plemena

Beograd, 4. aprila. »Newyork Times« je 10. marca objavil razgovor svojega dopisnika z našim kraljem. Kralj je med drugim izjavil:

»Eden izmed velikih Amerikancev, Lincoln, je dejal, da se hiša, ki je medsebojno razdeljena ne more vzdržati. Politiki so skušali razdeliti naš narod. Zahtevajo so individualne privilegije za svoje pokrajine, na katere nisem mogel pristati. Nisem mogel dopustiti, da bi podkopavali temelje edinstva in solidarnosti, ki so bili zgrajeni z dolgoletnimi napori. Storil sem vse, da bi se izognil drastičnemu koraku, ki sem ga vendar napravil, ker je bil edina rešitev. Resen položaj zahteva resnih ukrepov. Ko je bila moja potrpljivost izčrpana in so bile moje moči napete do skrajne vzdržljivosti od nepomirljivih in nerazumnih zahtev političnih voditeljev, sem se odločil, da aboliram parlament kljub vsemu, da imam globoko zaupanje in respekt pred parlamentarno vladavino. Hotel sem imeti posla direktno z narodom, ker je ves moj narod ene misli in enega srca, ter sem vedel, da mu bo podprt. Čeprav bo v novem režimu vsakdo obvaroval svojo individualnost, je ves moj narod enodružen in ima skupen ideal: edinstvo jugoslovenskega plemena.«

»Smaram, da so rezultati opravili poduzete ukrepe. Vsa država je mirna, vsakodaj vrši svoje delo. Zlonamerne osebnosti in organizacije, ki so sejale neslogo, so umolknile. Nadomestiti moramo s težkim in poštenim delom brezupsne politična prizadevanja in ogrožanje realnih narodnih interesov, ki je vladalo zadnjih 10 let. Vrnili se bomo k normalnemu režimu, čim bo delo organizacije in rekonstrukcije jamčilo uspeh v povratku normalnih razmer. Prepričan sem, da se bo po dobi, v kateri bo narod osvobojen politične neslogi in strankarskih voditeljev, rodila nova, boljša in jačja Jugoslavija.«

Nesreča nikoli ne počiva

Kronika nezgod, nesreč in samomorov je zadnje dni zelo bogata — Bolnica ima s ponesrečenimi obilo posla

Ljubljana, 4. aprila.

Pes ugriznil dečka v obraz

Nenavaden slučaj se je pripetil v torek proti večeru na Resljive cesti. Na cesti se je igral 5-letni Vinko Heine, sinček likarice Heineve, zaposlene v kemični čistiščnicu tvrdke Reich. Nenadoma se je v dečka zakadil večji pes in ga podrla na tla, česar je otrok tako ustrašil, da je pričel glasno jekati. Pes je na tleh ležečega otroka ugriznil v lice in ga precej nevarno poškodoval. Malega Vinka so prenesli domov, ker pa se je rana čez noč znatno poslabšala in je začel obraz otekati, so moral včeraj pozvati rešilno postajo na pomoč. Rešilni avto je Vinka prepeljal v bolnično. Dečkova poškodba je zelo težka in batil se je, da bo izgubil eno oko. Pes je last nekega ljubljanskega inženirja.

Dve smučarski nesreči v Triglavskem pogorju

Lepo velikonočne praznike je izkoristilo mnogo turistov, izletnikov in smučarjev, ki so odšli na hribe in v planine, da se načrtijo sreči. Število nesreč je zelo visoko. Sreča je, da ni bilo nobenega smrtnega slučaja. Poročali smo že o nesreči uradnike Lozejeve, ki se je ponesrečila na Stolu. Včeraj pa so v ljubljansko bolnično prepeljali dva ponesrečena smučarja. Oba sta se ponesrečila v triglavskem pogorju. Prvi je uradnik Pavel Poljanec iz Ljubljane, stanovanec v Ilirske ulici, drugi trgovec Avgust Copic iz Maribora. Poljanec si je pri padcu zlomil desno nogo in zadobil tudi notranje poškodbe, dočim si je

Zopet poskušen samomor

Te dni smo poročali o strojniku Ivanu Ž., ki si je v Strojnih tovarnah in Ilvarni Žabniku pognal kroglo v glavo. Nezavestnega so prepeljali v bolnično. Klijub izredno težki poškodbi bo pa Ž. najbrž okreval in je zdaj že izven nevarnosti. Sreča je, da je sluga Jakob L. zaposten pri higijenskem oddelku v Ljubljani. Mož je v samomorilnem namenu pil strup. Rešilni avto ga je prepeljal v bolnično, kjer so mu izprali želodec in je že izven nevarnosti. Vzrok poskušenega samomora ni z

Marija Nablocka bi rada malo več igrala

Ivan Rogoz o tragiki gledaliških igralcev in o njihovem ustvarjanju — Fran Lipah si želi večjih vlog, kot je njegov filozof v »Pravkar izšlo«

Ljubljana, 4. aprila.

Marija Nablocka

Z dosedanjim delom v tekoči sezoni sem zlasti zategadelj zelo zadovoljna, ker sem žela za svoj trud pri gledališkem občinstvu mnogo uspeha. Vem, da je med publico pri vsaki priliki izkazujejo svojo naklonjenost in svoje simpatije. To si štejem v posebno čast, ker je ljubljanska gledališka publike visoko kulturna. Za prihodnjo sezono imam eno samo željo: igrala bi rada malo več. Ker mi je občinstvo tako naklonjeno ter tudi vodstvo naše drame in pašega gledališča prizna moje uspehe, sem prepripravljana, da se bo ta moja želja tudi izpolnila.

Ivan Rogoz

Fran Lipah

Moj oče mi je rekel: »Če te bodo vprašali, kako ti gre, reci »dobro!« Zakaj če boš rekel »slabo«, ti bodo vsi od srca poviščili, če pa boš rekel »dobro«, ti bodo vsi zavidali. Torej, gospod urednik, meni gre dobro!

Kaj si želim?

To bi bil neumen, če bi povедal! Le pojrite in se napijte portugalko in zapišite za interview resnico, boste že videli, kakšnega hudiča boste izčekali. (Zelo prost po razširjenem Švejku).

Ne navajam nikogar več, sam hočem govoriti od srca.

Sebi želim tu in tam kako vlogo, ki se bo zdebi publici bolj potrebna kot moji nepotrebitni filozof v »Pravkar izšlo«, to želim sebi. Gospodu Govorkarju pa želim... na fa, vse načoljše.

Strašen umor iz pohotnosti

Blizu Zagreba so našli včeraj zjutraj na cesti umorjeno 40letno kmetico Jago Ilić, ki je postala žrtev patološke seksualnosti dveh mladenciev

Na državni cesti med Zagrebom in Sesvetami so našli včeraj zjutraj popolnoma umorjeno kmetico Jago Ilić, staro okoli 40 let, iz vasi Oporova blizu Sesvet. Umor je prav za prav zaviti že v tajanstvenost, vendar gre po okolnostih sodeč za umor iz pohote, kakršnega zagrebščka kriminalna kronika že dolgo ni beležila. Spada nedvomno v tajanstveno poglavje psihopatoške kriminalistike. S tega stališča je treba presojati, kar se je dogodilo v hladni meglični noči na cesti med Zagrebom in Sesveti. O vseh podrobnostih, ki jih je doslej ugotovila policija, ni mogče javno poročati. Zločin je pa nedvomno posledica patološke seksualne razdražljivosti dveh mladenciev, ki sta izvršili zločin iz pohote nad ženo, ki je bila že starla in polna gub ter ni imela nobenih privlačnosti na sebi, razen tega, da je bila ženska.

Nago žensko truplo na cesti

Včeraj zjutraj so prišli sejkači k čuvaju v čuvajnici št. 61 ob progri vzdolj državne ceste v Sesvette in so povedali, da leži v jarku kakih 100 m od čuvajnega popolnoma ženska, ki se bori s smrtno. Čuvaj Nikola Mamula je takoj pohitel na kraj in skor omoredil ob prizoru, ki se mu je nujilo. V jarku je ležala žena s strašnim izrazom v obrazu in v zadnjih zdihljajih. Bila popolnoma naga in imela razuršene base. Oči je imela zaprite. Videl se je sled, da je vlekl na zadnjini močni s travniku proti cesti in omagala v jarku. Pokrivala jo je debela plast blata. Ker je bila še živa, je čuvaj telefoniral v Sesvette po pomoč. Nato se je vrnil k ženi, ki je med tem že izdinila. Ležala je naslonjena na desni strani. Razna znamenja na telesu so pripela, da je postala nesrečna žrtev pohote. Neki sejkači, ki se je vozil zjutraj v mesto, je truplo pokril deloma s kupom sena.

Orgije v pijanosti

Ko se je po okolici razvesila vest o strašnem umoru, se je na kraju začela zbirati radovedna množica. Seljaki so prihajali in odhajali ter komentirali strašen zločin. Neki Sesvečan je pa v umorjenki spoznal Jago Ilić iz Oporove.

Na kraj tragedije so prišli tudi novinarji, ki so dobili podrobne podatke o nenavadnem zločinu. Jago Ilić je odvoden med vojno. Mož ji je padel na fronti. Da bi se preživila, je vdova otvorila gostilno. Ker pa ta ni uspelava, je odprla trafičko in je tokratno zaslužila, da je skromno živel. Kakšna je bila Jago Ilić v življenju, je težko reči, kajti nekateri so izjavili, da je bila prava kmetka Mesalina, večno žena ljubezni, drugi pa da je bila poštena in marljiva žena, ki je živeja sama zase.

Predverjajoči opoldne se je Jago napotila v Sesvette, da bi dvignila podporo, ki jo je dobivala kot vojna vdova. Ko je dobitila na občini denar, je šla od gostilne in prišla končno v gostilno Petra

Badla v Sesvetah. Tu je naročila takoj žganje in je bila zelo dobro razpoložena. Rekla je tudi, da ima sesanek z žvencem dečkoma. Govorila je o tem sesanku z velikim navdušenjem in je pila rakijo v velikih požirkih. V gostilno sta prišla kmalu nitro dva mladenci, 21letni Fran Zavalč in 22letni Andrej Novak. Bila sta precej pijača in sta takoj prisledila k vdovji. Jaga je plačala svojo rakijo, mladenci sta pa naročila vina, ki sta ga popila skoraj poldrugi liter. Med trojico se je razvil pogovor o splošnih zadevah, kakor so slišali drugi gostje. Slišale so tudi kletvice, ker so pa med seljaki v načetu niso povzročile posebne pozornosti. Pogovor in vse je kazalo, da se mladenci pripravljata na spolno orgijo s 40letno vdovo.

Iz naslade v smrt

Popoldne okoli 6. ure, ko se je zmrzlo in se je pripravljalo na dež, je trojica zapustila gostilno. Mladenci sta se občela, da gresta v vas. Jaga je opotekajoč se zapustila s fantomo gostilno, ne sluteč, da gre na svoje zadnje svatbeno potovanje, ki bo končalo z njenim smrtno. Hitro se je mračilo. Kar se je dogodilo v temni in hladni noči nato, je večinoma še nepojasnjeno. Preiskava, ki je v polnem teknu pojasnila tudi to zagonetko.

Patološko - seksualni umor

Ko so našli nago truplo Jage Ilić v jarku, so obvestili orožnike v Sesvetah, ki so takoj odšli na krajsko tragedijo in uvedli preiskavo. Od kraja, kjer je ležala Jaga, je vofilm sled do bližnjega gozdčka. Poznati je, da sta zločinci vlekla žrtev kakih 60 m po tleh. Jaga najbrž nimogla več hoditi in pohotnevala na prepuščanje. Zločinca sta šla z vodo v gozd pod vasjo Retkovec, kjer sta ostala z njo delj časa. Da sta v tem času zadostila svoji pohoti najbrž s pristankom Jage same, dokazujejo razni sledovi na truplu. Najbrž sta fanta po seksualnih organjih, ki so končale v patološko seksualnem napadu, vlekla žrtev po travniku in jo dala ter mučila še na druge načine.

Zločinca brez sledu izginila

Sum je takoj padel na mladencia Zavalča in Novaka, ki sta popovala z Jago v gostilni. Orožniki so se takoj napotili v Oporovo. Ko so pa prišli v vas, sta mladenci brez sledu izginila. To je potrdilo sum, da sta onadv zločinca. Obveščeno so bile vse sosedne orožniške postaje z nalogom, naj isčejajo zločinca in ju arretirajo. Dopoldne je prišla tudi sodna komisija, ki je ugotovila dejanski stan na lieu mesta, nato pa dala odpeljati truplo nesrečne žene v Sesvette, kjer je bilo obducirano. Rezultat obdukcije je ni znan. Podrobnosti o zločinu, ki so seksualnega značaja, ni mogoče objaviti. Večakor bo pa proces proti zločincema senzacija, kakršne zagrebščka kriminalna kronika še ni imela.

Besedo imajo naši čitatelji

Psički in ljudje

Siromašni otroci stradajo, psički pa jedo sladkorke in bonbonke v Jutrac. Prvotno sem mislil, da kaj takega ni mogoče, pa sem se kmalu prepričal, da je vse res, kar je pisalo Jutrac. Sel sem v Prejernovi ulici v neko trgovino, da kupila pasto za čevlje. Takega to menjoi je prišla neka gospa s polento v emajirani skledici, ki jo je dala psičku, sedebemu na stolu. Misli sem, da je prinesla polento fantu, ki je bil ali pomembnik ali pa sin dotične gospe. Poklical sem svojo ženo, ki me je žakala pred vrati: »Pojdi, da vidis, kako lepo zna psiček jesti, toda psiček ni hotel jesti. Vidite, pravi gospa noče jesti, dokler mu ne zabetim. In prinesla je sladkorja in ko je posula z njim polento, je začel psiček jesti. Dotična gospa mi je pripovedovala, da jen psiček noče jesti aki ni polenta kuhana na mleku. Sedaj, jen je s pulta in sedel na stolu. Ni vsega pojedel, malo je pustil. Treba je bilo vedno znova posuti polento s sladkorjem. Ko je končno vse pojedel je žakal, da mu prinesla gospa še keksov. Po jen dobri vedno nekaj keksov za priboljšek, mi je dejala gospa.

To se je zgodilo v najhujši zimi, ko so mnogi siromaci prezevali in gladovali. (Moje ime je na razpolago v uređeniku.)

Nekaj pripomb k prenizkim plačam mestnih uslužbencev

V sobotni številki Slovenskega Naroda se je oglasil g. —, ki je v mladosti premalo hodil v šolo ter zdaj radi premajhnih študentov, da ne more napredovati, radi preslabih plač uradnikov v C skupini. Ker se v zadnjem času mnogo govori o plačah in velikanskem delu na mestnem magistratu, naj mi bodo govorljene sledeče vrstice:

Stevilo uslužbencev se je pri mestni občini ljubljanski po vojni silno pomnožilo, ne morda radi trdive, da se je delo jako povetalo, temveč zato, ker so prišli do besedil, katerim so bili pred očmi le strankarski, a ne občinski interesi. V mestno službo se so sprejemali razni falirani študenti, absoluirani tramvajski vozniki, izkušni trgovski pomočniki, ki so radi protekleje in svoje politične prednosti napredovali do uradnikov A (visokošolska izobrazba) ali pa do B (srednješolska izobrazba) skupine. Nihče ni tedaj pomisli, kam lahko dovedejo mestno občino taka izvenredna napredovanja in prekomerna nastavljanja novih moči. Izdatki za uslužbenstvo, ki bi bili danes lažki za tretjino manjši, ako bi bilo na rotovžu takšno nekvalificiranih moči, so tako veliki, da ne more iti tako naprej. Naloge sedanjega občinskega sveta pa je, da to vprašanje temeljito reši. Reducira naj kratkem potom tistih 15 poročenih uradnic, penzioniste z dvojno plačo, nekateri dnevničarje, ki so v mestni službi le zato, da gotovi višji gospodje nič ne delajo ter pijačane, za ostale pa naj ostanejo v veljavi sedanje plače, ki niso ne slabe, pa tudi ne prevec dobre.

F. L.

Še nekaj o slovenski pisavi in izrekli

Izvajanja g. dr. C. Oblaka v Slovenski Narod so bila od strani čitalateljev, ki se zanimali za tozadovne polemike v zadnjem času, prav simpatično sprejeta. In to ne zgolj zaradi nekakega neutralnega stališča, ki ga je zavzel gosp. pisec omenjenih vrstic načrta obema strankama: l-kavec in w-kavec, ampak predvsem radi njegovih izrekov, ki so v mestni službi le zato, da gotovi višji gospodje niso delajo ter pijačane, za ostale pa naj ostanejo v veljavi sedanje plače, ki niso ne slabe, pa tudi ne prevec dobre. — F. L.

— Ili Pozdravljeni sveti srednji spol. Prejeli smo: K notici, kako je pel pesni Valentini Vodnik na veliki četrtek v ljubljanski stolnici: Ave sancta crisma namesto sanctum, pripomnili, da se je pred kakimi 20-imi leti zgordil še nekaj hujega na istem kraju. Kakor znano, mora takrat 12 duhovnik peti in pokleniti trikrat pred svetimi olji vprsto škofa, vse duhovnikov, bogoslovev in ljudstva. Kdor ni pevec, je gotovo nervozan, ker mora peti trikrat tero tero. Ko je pel Valentini Vodnik pred 100 leti: Ave sancta crisma, ni bilo še tako hudo, ampak pred leti je pel eden ravno takto: Ave sancta crisma. Ko je zapel napočno prvič, mu je na tistem zaščetal sorat nosed: neutrum — (srednji spol). Na to pa zapoje gospod doktor: Ave sanctum neutrum. Vsi so se komaj zdržali smeha. Ker dotični gospod se živi, naj nam oprosti. Ave sanctum neutrum — se pravi slovensko: Pozdravljeni sveti srednji spol!

— Tudi jaz odobravam in priznjam, da je lepo, da zbraja Jutrot milodare za siromašno dečko. Tako nekako sem čital v Jutru dopis iz Stajerske. Kako logično — jaz da odobrava zbirke v Jutru in takoj prosi doteden »jaz« za siromašno družino, da bi Jutro poslalo pomoč. Zapisi N. N. Nisem pa čital, da bi doteden slaze dejal: toliko in toliko podarim »jaz«. Več požravnosti in manj lastne hivate. — S. K.

Zlet ljubljanske sokolske župe na Viču

Po soglasnem sklepu zadnje župne glavne skupščine, dne 24. februarja, se vrši letos 4. avgusta zlet ljubljanske sokolske župe na Viču pri Ljubljani, ob priliku 20-letnega obstoja Sokola na Viču in 20-letnega obstoja sokolske župe Ljubljana. Pozivamo vsa bratska župna društva, da se tega zleta udeležejo s svojim članstvom, naraščaju in občino občinstvo. To je prva repriza tega dela v letosnjem sezonu.

Shakespeareva Ukradena trinoglavka se uprizorja na predsednik večne redovne zoper v ljubljanski drami v petek, dne 5. t. m. za abonente reda A.

Kalman: Bajadera, se pojde v ljubljanski operi v soboto z gospodom Ljubljano Hlidičem kot gostom. Predstava je izven abonma pri občinstnih opernih cenah.

Ruski tenor Evgenij Wittig gostuje v ljubljanski operi v petek, dne 8. t. m. in sicer v Verdijevi operi Ada. G. Wittig je bil prej Špan opere v Rigi in se sedaj vraca iz representativne nameste, katere se je udeležil kot Špan velikega ruskega opernega ansambla na Japonskem in v Kitajske. On je preveč velikega slovena in formata. Glas nlegav je metalen, svež, zanosič in v vseh legah popolnoma izenčen. Njegova višina je zmagovita, diktacija jasna, skraska, povsod in izgleda kot velik uspeh. Tako pone o tem kritik in skladatelj Lajo Sofron-Kavčić prilikom njegovega gostovanja v zagrebščki operi v Plikov dani.

Sentjakobski gledališki oder uporablja v soboto 6. aprila in v nedeljo 7. aprila izverzimo Nuščesko komedijo »Svet«. Igra, ki je dosegla na vseh slovenskih oddih velik uspeh, je večna, polna komičnih situacij in ima zdravo dobro jedro. Je to ena najboljših Nuščevih del. — Vstopnice se dober v trgovini g. Miloša Karmanika na Starem trgu. Sebina predstava je namenjena abonentom in drugemu občinstvu, ne delišča pa je izven abonma. Poselite predstavo!

grev 1906, Praga 1907, Luxemburg 1909, Turčija 1911 in Praga 1912 so imena mednarodnih tekm, na katerih si je br. Thaler priboril vedno častne uspehe, pa tudi ostali bratje so na župnih in saveznih tekmalah vedno v polni meri vršili svojo sokolsko dolžnost.

Da bo viški Sokol kar najdostopejo proslavil svoj 20letni jubilej, je osnoval pred kratkim posebne odseke, ki so že pričeli s pripravami za veliki zlet. V glavnem se bo vršila proslava v sobotnem: 26. julija: častni večer ustavnin in častni članom viškega Sokola. 3. avgusta bakljada po ulicah viške občine, 4. avgusta: glavni zletni dan: dopoldne tekme, skupno sprevo, slavnostni občni zbor, popoldne velika javna telovadba in veselica, zvezre ev. tehdavna akademija.

Bratska društva pozivamo, da se temeljito pripravijo na ta pomembna dvojni jubilej, zlasti moramo gledati, da se število telovadcev odgovarjalo župi kot eni najmočnejši v JSS, in pa, da bo tudi število krovje v povorki čim večje. Zupni zlet mora biti sijajna manifestacija naše moči, naj nas navdaja z novim navdušenjem, z novim ognjem za naše vzivne cilje, z novim veseljem za bodoče delo, kajti drugo leto nas čaka II. jugoslovenski vsesokolski zlet v Beogradu.

Zato bratje, sestre, naraščaj in deca, prideite vse polnočinstvo in temeljito pripravljeni, da dostojno proslavimo jubilej naše župe in Sokola na Viču. Zdravo!

grev 1906, Praga 1907, Luxemburg 1909, Turčija 1911 in Praga 1912 so imena mednarodnih tekm, na katerih si je br. Thaler priboril vedno častne uspehe, pa tudi ostali bratje so na župnih in saveznih tekmalah vedno v polni meri vršili svojo sokolsko dolžnost.

Da bo viški Sokol kar najdostopejo proslavil svoj 20letni jubilej, je osnoval pred kratkim posebne odseke, ki so že pričeli s pripravami za veliki zlet. V glavnem se bo vršila proslava v sobotnem: 26. julija: častni večer ustavnin in častni članom viškega Sokola.

Dnevne vesti.

Veliki župan dr. Baltič v avdijenci. Veliki župan beograjske oblasti dr. Vilko Baltič je bil v torek popoldne pri kralju v avdijenci.

Prevedba sodnikov po novem zakonu. 1. t. m. je bila končana v pravosodnem ministru prevedba sodnikov na plače in estate prejemeke po novem zakonu o sodnikih. Pravosodni minister dr. Šrški je podpisal tozadovni odlok in dekrete, tako da dobe sodniki dekrete o prevedbi načrtev že v prvi polovici tekočega meseca. Novje plače dobe sodniki poveste iz Beograda najpozneje 1. maja.

Napredovanje v naši vojski. Naprejovali so za inženirske podporočnika narednika Miroslav Verginec in Franjo Car, za administrativnega podporočnika geodetske stroke pa narednik Franc Skarkelj.

Dijaki-vojaki ljubljanskega vojnega okrožja, ki so bili pri zadnjem naboru potrjeni, pa dostej še niso vložili prošnje, da se jim vojaška služba odloži do končanja študij, naj to ne mu udoma, vsaj pa do 1. junija 1929. store, sicer bodo brez pogojno koncem julija 1929. vpoklicani v vojaško službo. Oni dijaki pa, ki so že dokončali ali opustili svoje študije in že bili letos vpoklicani, naj to istotno javijo na jakašje do 1. junija 1929 komandantru ljubljanskega vojnega okrožja. Poznejši prijav je bilo mogoče vopštavati. Na nastopu vojaške službe pa se morajo letos seveda javiti tudi oni dijaki, ki končajo 27. let svoje starosti, ne glede na to, ali so svoje študije že dovršili ali ne.

Stalna komisija za preiskavo letalskih nesreč. Vojni minister je imenoval novo stalno komisijo za preiskavo letalskih nesreč v tekočem letu. Predsednik komisije je generalstabski brigadični general Dušan Simović, član pa avijacijski podpolkovnik Robert Rihter, viš. inženjer in vojni pilot Srbobran Stanojević, zrakoplovni major Dušan Radović, vojni hidropilot Anton Ostanek in vojnosodni kapetan I. klase Todor Popović.

Eu dan brez mesa v vojski. Vojno ministrstvo je izdalo novo uredbo o prehrani vojske, v kateri je poleg drugega določeno, da dobe vojakov vsako sedem redno in obvezno kosilo in večerje brez mesa. Na mestu mesa dobe večjo kolичino prikuhe in sočivja. Če pada na sredo praznik, dobe vojaki meso naslednji dan.

Nahava 600 vojaških kovčevov razpisuje 2. konjeniški polk krajeve garde v Topčideru. Skice kovčevov s podatki o dimenzijah so interesentni na razpolago v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Zgradba in oddaja bufeta na postaji Zelenika se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 18. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani).

Umetniška Matica, društvo za propagando moderne umetnosti iz letos za svoje člane zoper originalne grafike in reprodukcije v večjem formatu. Originalne grafike bodo prispevali slikarji Božidar Jakac, Ivan Kos in Fran Tratinik, v reprodukcijah pa bomo nudili Elanstu najboljša dela Nandeta in Dragu Vidmarja. Letnišča za leto znaša tudi samo 24 Din. Vsak član dobije en original ter eno reprodukcijo. Poverjenik za Ljubljano je že na delu in prosimo p. n. občinstvo da ga ne odklanjajo. Rabimo pa se poverjeniku na deželi, ki bodo se posibej za vsakih 10 novih članov nagrajeni s čim originalom. Člani in poverjeniki naj se javljajo na naslov: Matica v Ljubljani, Dunačka c. 35.

Uradniki novih pogodbene pošti. Poštni minister je imenoval uradnike pri novejih državnih pogodbene pošti in sicer v Železničnih Antoniju Černe, v Gorjahi pri Bledu Angelu Pire, v Topličah pri Novem mestu Alojziju Perko, v Veliki Nedelji Vartecu Hren, v Št. Vidu pri Št. Ivani Lutari, v Višnji gori Vladimirju Zupančiču, v Moravčah Janezu Jamšču in v Račah Anto Čebular.

Nova pošta. Poštni minister je odredil, da se otvorí s 1. aprilom nova pošta v Bleški Dobravi s tem, da se pomožna pošta Dobrava (nadzorna pošta Jesenice) zatvori.

Slovenci v Ameriki. V Doveru, država Newyork se je pretekli mesec pripravila težka avtomobilská nesreča čež žrtve je postal 18letni Tonček Kretnik, sin ameriškega Slovencev. Avtomobil ga je povezil do smrti. — V okraju Claridge se je težko poštečil Anton Menart. V rudniku ga je padisalo in mu pretrgalo vratno. — V Waukeganu, država Illinois, je umrla v starosti 45 let Frančinka Hodnik, rojena Želenc. Pečoljna je bila rodom z Vrhniko, kjer živi tudi njen mož. Podlegla je pljučnici dne 16. marca.

Sneg v Bosni. Iz Sarajeva poročajo, da je predvčerjšnji včeraj dopoldne v celji sredini Bosni snežilo. Včeraj je tudi grinočlo in sledila je kratka nevihta. V nekaterih krajih je zapadlo do pol metra nevega snega. Sinoči se je pa zasinilo. Temperatura ni padla.

Sokolsko gledališče v Radovoljici ponoviti v nedeljo, dne 7. t. m. ob pol osmiljih zvečer zadnjikrat spevoigro »Mežnarjeva L'zika«.

Zagrebško letalo v snegu in nevihti. Včerajšnje slabo vreme je povzročilo mnogo skrbij Zagrebčanom, ki so pričakovali znance ali sorodnike iz Beograda, ki so odpotovali s potniškim letalom v Zagreb. Samo poveljstvo zagrebškega letališča je bilo v skrbih, ko je dobljalo vest da je letalo startalo v Žemunu. Pilot je menil, da se bo vreme zboljšalo. V resnicu je pa vedno bolj snežilo in sledila je nevihta. Letalo je vodil pilot Nikitin, ki je eden naših najizkušenjših letalcev. Ko je spoznal nevarnost, se je spustil čisto nizko. Letal je 2 uri v višini 20 m nad zemljo. Na nekaterih krajih samo 10 m nad terenom, tako da so se potniki bali vsak čas nesreč. Končno je letalo pirstalo brez nesreč.

v Borongaju. Tu se je dvignilo v višino kar 50 m in se nato spustilo na zemljo. Pripljalo je iz Beograda tri potnike in poslo. Večji pilot Nikitin je vodil letalo od Žemuna skozi viharje, sneg in nevihti do Zagreba brez najmanjše nesreč.

Oddaja zakupa bufeta na postaji Zavidovič se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 20. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani).

Vreme. Vremenska napoved nam obeta večinoma oblačno, nestanovitno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajinah naših držav boli ali manj oblačno. Smežilo je v Ljubljani, Mariboru in Beogradu, dočim je v Skopiju in Splitu deževalo. Maksimalna temperatura je znašala v Skopiju 19, v Splitu 11, v Zagrebu in Beogradu 10, v Ljubljani 9. v Mariboru 9 stopinj. Davki kažal barometer v Ljubljani 756 mm, temperatura je znašala 25 stopinj C.

Jozefina joka. Naval občinstva za včerajšnje predstavo »srne zvezde Jozefine« Bakerjeve v beograjskem »Luxorju« je bil ogromen, čeprav so bile vstopnice pretirano drage. Ni čuda, saj so beograjski časopisi dolgih kolonih opisujeli Jozefine lase, zobe, smeh, oblike in navade, vzbudili zanimanje za božanstveno in zapestno ekscitno umetnico. Vsak je pričakoval nekaj nenavadenega in radovednost same, ki je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kostum iz banan, ki je povzročil policijam srednjeevropskih mest tiste skrbi. Beogračani so pa bili razočarani. Pričakovali so preveč od srne zvezde. Zdi se pa, da je bil uspeh nepovoljen zaradi Jozefinine nerazpoloženosti pred nastopom. Hudo se je razburila in začela jo jokati, ko je zagledala majhen oder, na katerem naj bi se producirala, češ, da ne odgovarja njenemu temperamentu. Klub je zaviljalo, da je privila marsikoga v gledališče. Mnogo jih je pa tudi bilo, ki bi radi videli Jozefinin famozni kost

August Blanche: L'art offensif à l'heure de la guerre

Na valovih strasti

Roman

I. Medeninasta verižica.

Na praznem prostoru v osmem pariškem arrondissementu je stal nekega solncega decembarskega dne — kraljica ima v decembetu mnogo solnčnih dñi — gologlav mladenič s klobukom na tleh. Bil je v blizu in hlačah iz zelo finega, rdeče progastega bombaževina stega blaga. Močno nagubana bluza, ki je zakrivala krepka prsa, je bila pripasana k vitkemu telesu z novim lakastim jermenom, čigar jeklena zaponka se je lesketala na solnicu kakor nakit, poleg uljev.

Mladeničeva postava je že od daleč pričela o sili, poeziji in nekem veselju ponosu, o lastnostih, ki so zelo pogosto združene pod bluzo, zlasti če je ta bluza na telesu mladega Franza. Od bližu pogledano je bil mladenič obraz linih potes in zelo svetle polti, ognjevitve, skoro modre oči, usta iz navade napolj odprtja, ker je često govoril in se neprestano smehljal. Imel je lepe bele zobe, črne kodraste lase, lepo zavijane črne brke in splohi vso mikavost mladosti. Svetla polt in črna lasa so na jugu zelo redek pojav.

Mladenič je kmalu obkočila množica radovednežev, kajti njegove kremte so pričale, da se pripravlja na govor. Franz in Francozinja, oba enako živahna, gotovo ne tritača po nepotrebničem času, vendar se pa rada ustavita, če nanesi prilika, da lahko poslušata govornika, ne da bi ju vnaprej zanimajo, kaj bo povedal. Glavno je, da se jima prikupi po obrazu ali postavi, kajor je bila v našem primeru, kajti mladenič je bil zelo prikupljen.

Zenske v množici radovednežev kar niso mogle dovolj napasti oči na obrazu in stasu simpatičnega mladeniča, ki se je pripravljal spregovoriti. Komaj so čakale, da začne govoriti. Moški so se pa zanimali deloma zani, deloma za njegov klobuk, na katerem pa ni bilo niti posebnega, razen da je ležal na tleh, namesto da bi bil pokrival glavo, in da je bil skoro do vrha napoljen z zavojčki.

Ta kraj je bil na trgu Bastille in bližu stoječi imponzantni obelisk je bil spomin na julijsko revolucijo.

Trg Bastille! Spomenik julijске revolucije! Najmračnejša preteklost in najsvetlejša sedanjost! Ječa, svoboda! Sence nesrečnežev, ki so hirači in umirali v okovih despotizma! Sence blažeňi, ki so padli za svobodo in domovino!

Med radovedneži jih je bilo tudi nekaj iz tako zvanih boljših krogov, gospodov in dam v elegantnih toaletah, kajti vsi Francozi brez izjemne imajo radi svobodo govorov in če jo vladajoče sile omejujejo, kar se dogaja često, stope to samo, da bi mogli oni sami tem več govoriti.

— Gospodje in dame! — je spregovoril mladenič in pokazal množici zavojček, ki ga je bil vzel iz klobuka. — Obrama svobode in nagrada svobode! Kdo ugane, kaj je v teme zavojčku? Nič! In vendar imate oči, gospodje, čiji pogledi bi usmrtili sovražnika Francije, a ve, dame, imate oči, čiji iskre bi oživele mrtve!

— Bravo! — se je začelo od vseh strani. Kakor povsod na svetu, tako tudi tudi v Parizu radi slišijo, če jih kdo počvali.

— Toda meni je znan vzrok. — je nadaljeval govornik in se na vse strani sklanjal. — Takoj ga vam pojasnil. Stojimo na svetem kraju. Vaši pogledi, gospodje, iščejo te hip spomini na tri julijске dni. Kako bi se mogli torej ustaviti na tako brezpomembni stvari, kakor je ta, o kateri vas vprašujem? Iskreviš oči, milje dame, ohlajajo v tem svečenem trenutku solze, ki jih preliva pri spomini na junaško smrt toljkih mladih mož pri spomini na toliko prezgodaj pokopanih nad, da bi naše ljubezen in rodbinsko srečo.

— Toda čemu bi vam jih bilo žal! — je nadaljeval govornik s krenjami, ki bi zadostovala za tučat Švedov. — Bili so delavci, ki so imeli v žepu komaj en grozd sladkih vinskih jagod (čuješ! čuješ!) ... to so junaki, ki ostanejo nesmrtni najmanj tisoč let! (Bravo, bravo!) ... Kar so bili oni, to smo zdaj mi ... Kar so so, lahko postanemo tudi mi, če nas poklicuje domovina na branik.

— Da, da! — so kričali od vseh strani in po trgu Bastille se je razglealo burno ploskanje.

— Prijetno je slišati, da vas veliki spomini navdušujejo in da odmevajo v vaših srčih, — je pojasniljeval govornik z odsevom gorečnosti v pogledu in besedah. — Toda, — je pripomnil smeje, — ne zadostuje, da povečujemo samo mrtve, treba je, če že ne povečevati, pa vsaj vzpodbuji žive, a kdo izmed njih zaslubi to bolj od siromašnega delavca, ki razen svojih žuljivih rok nima ničesar, da bi se pošteno preživljal? Kdor zna umirati za velike ideje, ne sme umirati od lakote.

— Dobro! Imenito! — so pritrjevali poslušalci.

— Zato vam ne preostaja drugega, nego dati vzpodbudo meni, da odvijem tale zavojček, — je dejal govornik. Raztrgal je ovojni papir in vzel iz zavojčka medeninasto verižico, ki se je

lepo lesketala na solnicu, ko jo je govornik dvignil, da bi jo vsi videli.

— Aha! — so zamrimali poslušalci razočarano in presenečeno.

Spomenik revolucije, padie bojevnike in svobodo je omenjal samo zato, da dobi pretvezo za prodajo medeninaste verižice. To je bil samo uvod v kupčije, kar so poslušalci itak slutili. Toda Francozom ne gre za to, kaščnim namenom se govori. Glavno je, da zavojčka govornik na patriotsko struno, pa naj sledi karkoči, bodisi potepanta zlatna krona ali medeninasta verižica.

— Toda ne zadostuje, da samo občudujete robo. — je nadaljeval govornik. — Morate jo tudi kupiti. Verižica, ki jo samo občudujete, ne pa kupite, postane prej ali slej samo zanjka okrog vrata ubogega prodajalca, pa naj bo še tako dragocena. A gledalec, ki je ne kipi, je tisti, ki to zanjko zadrgne.

— Aha! — je zamrimalo parlamentarno zborovanje ulice.

— K sreči stojim sredi plemenitega v velikega naroda, — je nadaljeval govornik, — sredi naroda, ki bi gotovo obesil onega, ki kuje verige za roke svobodnih ljudi.

— Da, da! Res je!

— Ne obesil bi pa tistega, ki izdeluje zlate verižice, s katerimi si krasite vravote naše dame.

— Živele dame! — je vzkliknilo nekaj poslušalcev.

— Da, živele dame! — je pritrjeval prodajalec, — toda kako hočete, da bi živele, ko pa ne cenite njihove lepote, kakor se spodobi, ko ne upoštevate njihovega veselja do parade, ko...

— Jim ne podarite verižice, ki stane sam en ali dva su. — je segel nekdo govorniku v besedo.

— Ěn ali dva su? — je ponovil prodajalec. — Če bi bila ta verižica na prodaj v večji pariški draguljarni, na pr. pri gospodu Tossini ali Didiotu v rue Richelieu ali v Palais-Royal, koliko bi stala tam? Dvesto ali tristo frankov, kajti razen kovine in mezde bi moral platičati visoko najemnino za trgovski lokal, za brušeno steklo izložbenih oken in za plin, ki gori noč in dan, da privaja sijajno razsvetljena izložba čim več gledalcev. Jaz pa, ki kakor veste nimam razen tegale klobuka nobene trgovine, razen prozornega xaka nobenega izložbenega okna in razen solnca nobene razsvetljave, jaz jo lahko prodam za sto frankov.

— Samo za sto frankov? ... O mon dieu! Kolika plemenitost! — je vzkliknilo nekaj poslušalcev. — Toda klub prodajalcev plemenitosti se ni javil noben kupec.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Mali oglasič

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znaku! — Na vprašanja brez znakne odgovorjam. — Najmanjši oglas Din 5.—

Lokali

za trgovino, boljšo obrt ali pisarno se oddajo. Velikost: ca. 50 m². Poizve se L. Pičman, Ilirska ul. 15. 687

Kopirna preša

na vijoli se kupi. Ponudbe na uprtega lista pod vPreša 688.

Preklicujem

kar sem govorila o Danieli Severjevi in izjavljam, da to ni res. Poljanska cesta 34. Z. J. 689

Posestvo

4 in pol orala njive in travnika, 20 minut od Ptuja, naprodaj. Pojasnilje daje posestnik Anton Kranc Štuki 30, pri Ptaju. 694

Malinska na otoku Krku

HOTEL DRAGA.

v neposredni bližini kopališča, zraven borovega gozda, krasna terasa, sobe z razgledom na more, izvrstna inter. kuhinja, cene 60-65 Din za dan in osebo. 690

2 spalnici

iz javorjevega lesa, vsaka spalnica sestoji iz 9 delov, spalnici sta svetlo politirani in znotraj pomarančno lučeni. Vsaka kompletno na dom ali bližnji kolodvor postavljena na cene 5500 Din. Štola Anton, mizerarstvo „Spodnje Loke“ pri Lukovici pri Domžalah. 673

Uradnik

z večino prakso, izkušen v nemški in slovenski korespondenci, književodstvu (blancist), nemški in slovenski stenografi, strojere in v vseh pisarniških delih. Izkušenje pri vsej podjetju ali odvetniški pisarni. Nasprotno lahko takoj. Dopis prosim na upravo „Sl. Naroda“ pod „Samostojna mot 579“.

Družabni škandal v Londonu

London ima zopet velik družabni škandal, v katerega je zapletenih več odličnih mož. 40letna Berta Claire Masonova, ki si rada izmišlja razne fantastične zgodbne, je pošiljala pred leti takratnemu ministru Filipu Snowdenu grozilna pisma in je zahtevala 1000 funtov Šterlingov odškodnine. Očitala mu je, da jo je v red 20 let kot nedolžno mladenko zapeljal in da ji mora zdaj plačati primerno odškodnino za devištvilo. Minister na grozilna pisma seveda ni odgovoril. Masonova mu je pisala po vrsti deset pism, v katerih mu je grozila z javnim škandalom, če da bo njegova žena zvedela za vse možne grehe v mladosti in da bodo tudi drugi ministri spoznali, kakšnega tovariša imajo.

Končno je minister poklical na policijo. Masonovo so izsledili in aretirali zaradi izsiljevanja. Pri konfrontaciji je minister izjavil, da Masonove še nikoli ni videl. Dama je začela plakati in izjavila je, da gre za pomoto in da je Snowden sam podoben njenemu poveljniku. Pozneje je pa priznala, da ji je šlo samo za družabni škandal, s katerim bi opozorila javnost na se. Dolgo ni vedela, koga naj si izbere za svojo žrtev. Zatrjevala je, da ima literarno nadarjenost in da bi ji napravil družabni škandal dobro reklamo. Hotel je pospomnil tudi znano angleško pustolovko, ki se je zdajala za polkovnika in je nastopala zdaj kot ženska, zdaj kot moški. Ker pa ni imela denarja, da bi se preoblačila in maskirala, si je hotela pomagati z izsiljevanjem. Masonova je prisla pred sodiščem in je bila obsojena na 18 mesecev je.

Razstava mojstrskih potvor

Nedavno je vzbudila pozornost vest, da je napravil kipar Doseňa v svojem ateljeju v neki zakotni rimske ulici krasne lesene kipe iz renesančne dobe, marmornate doprsne kipe, cerkvene portale, Sarkofage itd. Vse to so bila baje originalna dela kiparjev Donatelle, Verrocchia in drugih, ki so jih plačevali ljubitelji starih umetnin zelo draga. Zdaj vodi Doseňna s starinari, ki so naročili pri njem dragocene sarinske umetnine, sedan pravdo, v kateri ga zastopa znani fašistovski prvak odvetnik Farinacci. V neapoških pristanišču, kjer nosijo v skladu z žito, premog, zmernjeno meso in slanino, skladajo zdaj tudi Doseňne Madone, angelke, Ježuške itd. Doseňna je razstavlja v Neaplju svoje potvorce, ki so jih smatrali prvotno vsi za pristne starinske umetnine. Razstavo so priredili baje oslepjeni starinari, ki hočajo prikazati Do-

senna kot velikega kiparja in dobiti takoj nazaj vsaj del svojega denarja. Po drugi verziji je zveza italijanskih starinarijev zahtevala prepoved te razstave, ki jo je pa rimske centralne urad klijub temu dovolil. Tretja verzija pravi, da je bil tudi protest starinarijev finigan, da bi napravil za razstavo tem večjo reklamo. Baje so se dali umetnostni zgodovinarji preslepi v prvi vrsti s patino, ki pokriva Doseňnova delo. Famosna razstava pojde baje iz Neaplja v Rim, Pariz, Berlin in na Dunaj. Pričakovati je, da bo zanimanje za razstavo povsod veliko, kajti ljudje se bodo hoteli prepričati, je li Doseňna navaden slepar, ali pa genijalen mistifikator.

Pri motnjah prebave, želodenih bolečinah, zgagi, slabostih, glavobolu, miglijanju oči, razdraženju živilci, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz-Josefova« grenčica odprtelo telo in olajški krvi obtok. Poizkusni na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpel na želodenem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz-Josefove« vode. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Grozna rodbinska tragedija

V mestcu Drevohostic pri Pferovu na Češkoslovaškem se je odigrala grozna rodbinska tragedija, kakršne prebivalstvo še ne pomni. Mlad mesec František Jenovský je prišel v soboto k svoji sestri in jo prosil, naj gre takoj z njim, če da se je njegovi ženi nekaj pripelnilo. Ona da mora takoj z doma, ker ima v bližini vasi nujne opravke. Sestra je takoj opazila, da z bratom ni nekaj v redu. Zato je hitela k svoji svakinji, kjer se je nudil straten prizor.

Zena mesarja Janovskega je ležala v postelji s prelezanimi vrati. Pri materi je ležalo trimesečno dete, tudi s prelezanimi vrati. Okrvavljen mesarski nož je ležal na mizi. Sestra je poklicalu sosedov, ki so ji pomagali iskatki brata. Po dolgem iskanju so ga našli na podstrešju obešenega. V zadnjem hipu se je posrečilo resiti ga. Bil je aretiran in prepeljan sodne zapore, kjer je priznal, da je prenezal ženi vrat in prestrelil krije skledo. Isto je storil z otroččem. Polno skledo krije izilžil na gnojšče. Obe trupli je umil in obklekel v čisto perilo. Vse kaže, da je Jenovský izvršil dvojno umor v hipu duševne zmedenosti. Bil je namreč družač na glasu kot vzoren zakonski mož in rodbinski oče. Umorjena mati zapušča še dva nepreskrbljena otročča, ki usodenega dne slučajno nista bila doma, sicer bi ju doletel ista usoda, kateri mater in najmlajšega otroka.

Očarivni prijet

vse uvozne in izvozne in transnute poštnike oskrbi nitro skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinarka: LJUBLJANA Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice) Revizija pravilnega zaračunavanja carine po uenem deklaracijskem blagu in vse informacije brezplačno! 161

Br. 182, II-1929

OBJAVA

Obavljajuem, da su ovi ženici naučili medusobno brak sklopit:

Mi a do z en ja	Ne v e s t a

<tbl_r cells="2" ix="4" maxcspan